

U Bukovici, usred ničega, 91-godišnji Jovan Korolija živi sam samcat bez struje, vode, hrane...

[Davorka Blažević](#) • 23/12/2022 u 11:08 •

Svida i

Bukovica. Prosinac 2022. Sve miriše na kišu, iznad prosječno je toplo, čak i u ovom kraju koji znade biti u vrijeme oko Božića i Nove godine surovo hladan. No, ove godine klima se poigrala s kalendarom. Dugo kišno razdoblje zazelnilo je bukovički krš pa se cijeli kraj doima pitomiji. Ipak, žalosno je saznanje da od Kistanja, dublje u zaleđe, možete proći kilometre i kilometre a da jedva sretnete čovjeka. Tamo gdje smo mi krenuli, put Ivoševaca, zaselak Korolije, odavno se ne čuje ni lavež pasa, kamoli glas čovjeka. U samom zaseoku živi nekolicina preostalih ljudi koji nisu mogli ili nisu htjeli preko svog kućnog praga, ali izvan Korolija, podalje u kršu i šikari samo je jedna jedina stara kamena kuća u kojoj sam samcat, živi 91-godišnji Jovan Korolija. Bez struje, vode, hrane, odjeće, štednjaka, bez elementarnih uvjeta za život...

Tvrda je njegova postelja, poput hladnog kamena, a njegova sirotinjska, zapuštena izba, ako ste imalo čovjek, natjerat će vam crvenilo u obraze. Kako je moguće da u današnje vrijeme netko živi u takvim nehumanim uvjetima, a tako star, nemoćan i tako sam...?

Apel na Facebooku još čeka akciju...

Na odlazak k Jovanu potakla nas je objava gerontodomačice Nade Stoilković Tišma na facebook stranici Kistanje.

-Naš Jovan Korolija, 91 god., treba našu pomoć. Ne trebaju mu novci, treba mu voda, hrana , odjeća, krevet, šporet, tople deke, nema struje i vode, živi u samom kršu. Zato, pomozimo mu da prezimi jer je iznemogao i smrzava se... Mi Žene kosovske doline krećemo sljedeće nedelje. Ko što ima, spasimo jednog samca -napisala je u svom apelu Nada Stoilković Tišma, uz nekoliko fotografija Jovanovog doma koje govore više od svake riječi.

Na ovu se objavu odmah javio Nikola Glasnović iz Kistanja:

-Ja ću mu pomoći, imam šporet, krevet, deke i još dosta toga, znam otprilike di živi, Nada Stoilković, a možemo sutra ako ste slobodni- brzo je reagirao na dirljivi apel Glasnović.

No, do našeg obilaska Jovana, Nikolina pomoć nije realizirana. Ne njegovom nebrigom...

Krenuli smo u posjet **Jovanu Koroliji** i očekivali da nam se pridruži gerontodomačica **Nada Stoilković**. Nismo točno ni znali kako doći do Jovana. Nada, međutim, nije došla. Snalazili smo se sami, pitali rijetke ljude koje smo u Korolijama pronašli, privlačili se uskim kozjim stazama kroz granje i draču, riskirajući da s automobilom ostanemo zarobljeni u bukovičkoj pustoši, na nekom neprohodnom puteljku. Nekako smo se išćupali iz nevolje, ostavili auto na jednoj travnatoj raskrsnici, i nastavili pjeske prema Jovanu.

Da nevolja, pa i sramota, bude veća Jovan živi u zaseoku u kojem i načelnik općine Kistanje, **Goran Reljić**, ima svoju "starinu". A načelnik drži do svog rodnog kraja. Čak je i nekadašnju seosku lokvu na kojoj se napajala stoka dao urediti, pretvorio je u pravu atrakciju anticipirajući mogući turistički razvoj toga kraja. Uz nekadašnju lokvu, danas uređeno jezero opasano kamenom, na čijim obalama se namjernik može i odmoriti i uživati u nevjerovatno smirujućem, živopisnom pogledu, nikle su i prve, nove kuće. To je znak moguće budućnosti. No, što je sa sadašnjošću, pogotovo onom

koju živi Jovan Korolija?

Ugašena peć, nekoliko neotvorenih konzervi i – pasta za zube?!

Kuća se ulegla od godina i tereta nevolje koja odavno stanuje u njoj. Zajedno s Jovanom koji je pod tim krovom cijeli svoj život. Obilazimo oko kuće uronjene u neki samotni mir, ali nigdje traga Jovanu. Možda je otišao kod suseljana koji živi najbliže njegovoj kući, a i to najbliže vrlo je relativno, kilometar- dva dalje. Kod njega svako jutro, kako su nam kazali seljaci, odlazio na marendu. Što kod njega pojede, to mu je sve. Jovan sebi ne kuha. No, noge ga još služe. A i dobro mu dođe društvo. Iako, sa svojih 91. sluh mu je ostao tek u tragovima...

Ušli smo u dvorište, pogledali jesu li Jovanove ovce u toru ili su na paši, uvjerali se da su sve na broju i to nas nekako navelo da zaključimo da je vjerojatno i Jovan tu. Ali, nigdje ga vidjeti. Ušli smo u dio kuće gdje je peć i stol, nazovimo je kuhinjom, i osim ostataka voštanica i izgorjelih šibica, nema ničeg. Peć ne gori, hladna kao zimski mraz.

Odemo iz te u susjednu prostoriju, a tamo željezni krevet, na njemu teski sukneni pokrivač, čini se, kao da se čovjek koji je bio pod njim odavno izvukao odatle. Preko cijele prostorije rastegnuto uže i na njemu sva Jovanova odjeća. U kutu "sobe" stol na kojem je odloženo nešto nalik na humanitarnu pomoć: nekoliko konzervi, par sapuna, čak i pasta za zube, iako Jovan odavno nema nijednog ...

Palimo voštanicu ne bi li bolje osvjetlili ovaj mračni prizor koji je teško spojiti s godinom 2022. Učini mi se da čujem tiho, teško disanje pod pokrivačem na postelji. Je li moguće da je Jovo ipak zgrčen pod njim, u dubokom snu?

Zazovemo ga, blago protresemo, kad ispod pokrivača polako izroni sijeda glava mrsavog starca, bunovnog i pomalo dezorijentiranog. Kako i ne bi? Pa tko mu je to nepozvan banuo u kuću? I sami se osjećamo poput lopova, makar smo Jovanu došli s najboljim namjerama i u pratnji njegovog dobrog znanca. Ali, upali smo u njegovu intimu, razbili mu san, a kakva korist od nas, zdvajamo, jer ovo nije naš prvi susret s ljudima koji žive daleko od civilizacije i daleko od života dostojnog čovjeka. O mnogima smo pisali, njihove teške sudbine objelodanili, sve fotografijama ilustrirali kako bi

tužne prizore napuštenih samaca vidjeli oni koji su pozvani za njih nešto učiniti.

Opet solari, kao i u Parčićima, koji uskoro neće imati komu osvijetliti stol...

Slično smo prije nekoliko godina otkrili i u **Parčićima**, još jednom bukovičkom selu koje je u međuvremenu gotovo potpuno ispražnjeno od svakog života, ostao je tek jedan usamljeni Mohikanac koji se iz svoga doma ne da. Priča iz Parčića završila je spektakularnim postavljanju solarnih panela i paljenjem uličnih žarulja u trenutku kada više, rekosmo, svjetlo nije imalo kome obasjati ni pout ni stol...

I kad mi sada netko kaže kako će Jovanu u **Korolije** postaviti solare, kako će taj svečani, velevažni potez države zabilježiti i TV- kamere, znam da se Jovanu dobro ne piše. Jer, ovom usamljenom stracu, ovce su veći prijatelji od ljudi. S njima je od svoje šeste godine, cijeli život je bio čoban, brinuo o svome stadu, a nekad je u njemu bilo i po 60-ak ovaca, pa tako i danas u svojim poznim godinama i dalje s najvećom radošću ulazi u tor gdje se stišće desetak preplašenih ovaca koje Jovanu ulijevaju zadnju želju za životom.

Iako star, nemoćan, nehranjen, gluhi, želio bi, priznaje nam, bar još 3- 4 ovce nabaviti. To je jedino što je poželio...

Ono što Jovanu treba je bar jedan topli obrok na dan, po koji sada odlazi do svog suseljana dobra srca koji ga prima za stol i skuha mu nešto toplo što će ga držati cijeli dan. Jovanu treba dnevna skrb, gerontodomaćica koje neće u njegov mračni, hladni, zapušteni dom doći da bi ostavile koju konzervu i lijekove, nego taj dolazak iskoristiti da mu operu staro, zahrdalo posude, očistile stol, pokupile smeće, pomele i operale podove, da to srednjovjekovno turobno prebivalište učine koliko –toliko podnošljivijim. Jovan to sam više niti može niti hoće, taj kaos je dio njegovog samačkog života koji mu desetljećima nije nitko "remetio". Davnih je godina, još kao dijete, Jovan obolio od meningitisa, ista sudbina zadesila je i njegovu sestru koja više nije među živima. Imao je, kako

nam kazuju njegovi znanci, i brata, no i on je umro. Jovanu je samoća bila pratitelj najveći dio života...

Jovanu treba olakšati starost i samoću

A ima načina da mu se pomogne, ima i donatora, dobrih ljudi poput **Nikole Glasnovića** koji bi mu htjeli pružiti ruku solidarnosti i empatije. Jovan živi od socijalne pomoći, ali tako živi i njegov dobri susjed koji mu je donedavno, dok se i sam nije razbolio, kuhao marendu. Zar **općina, država, Ministarstvo mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi i obitelji, Srpsko narodno vijeće, SDSS**, ne bi mogli osigurati neku naknadu za tog brižnog čovjeka koji nema od čega kupiti namirnice za oba? Pa ono svoje dijeli s Jovanom na pola.

Jovanu je prijeko potreban dnevni obilazak, a ne dva puta tjedno. **Žene kosovske doline** učinile su puno, kazuju nam u **Kistanjama**, za ovu starčad rasutu po zabitima **Bukovice**, ali, netko im uvijek promakne. Nekomu se premalo posvete, jer drugi na njih već čekaju. A **Jovan** ne traži ništa, njemu je samoća prirodno stanje. No, ni to njegovo stanje, pogotovo zdravstveno, nije više nimalo optimistično. Dok s njim pričamo usi nam para astmatično sviranje njegovih pluća, ne zvuči nimalo dobro, i na trenutak pomislimo da je veliko pitanje hoće li Jovan i dočekati svjetlo u toj udaljenoj vrleti gdje je davnih dana svio svoje gnijezdo. Sam, samcat. Njemu od obitelji i nema tko doći. Nikad se nije ženio, djece nije imao, njegovi pomrli, i čemu se je njemu u ovim dubokim godinama još nadati?

Jovanovim fotografijama neki su Kistanjci odlučili izlijepiti cijelo svoje mjesto ne bi li skrenuli pozornost odgovornih na Jovanovu sudbu. Oni apeliraju da se, ako već država i općina ne mare, donacijama pokuša urediti bar ta jedna prostorija u kojoj spava, da se postave nove keramičke pločice, gips-obloge, da se izolira njegov skromni kutak od vlage i hladnoće. Da mu se olakša zima. I starost...

Pitanje je hoće li njihov glas tko čuti, hoće li na njihov apel tko reagirati. Naposljetku, hoće li pomoć stići prekasno...

**Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2022. – Agencije za elektroničke medije.*

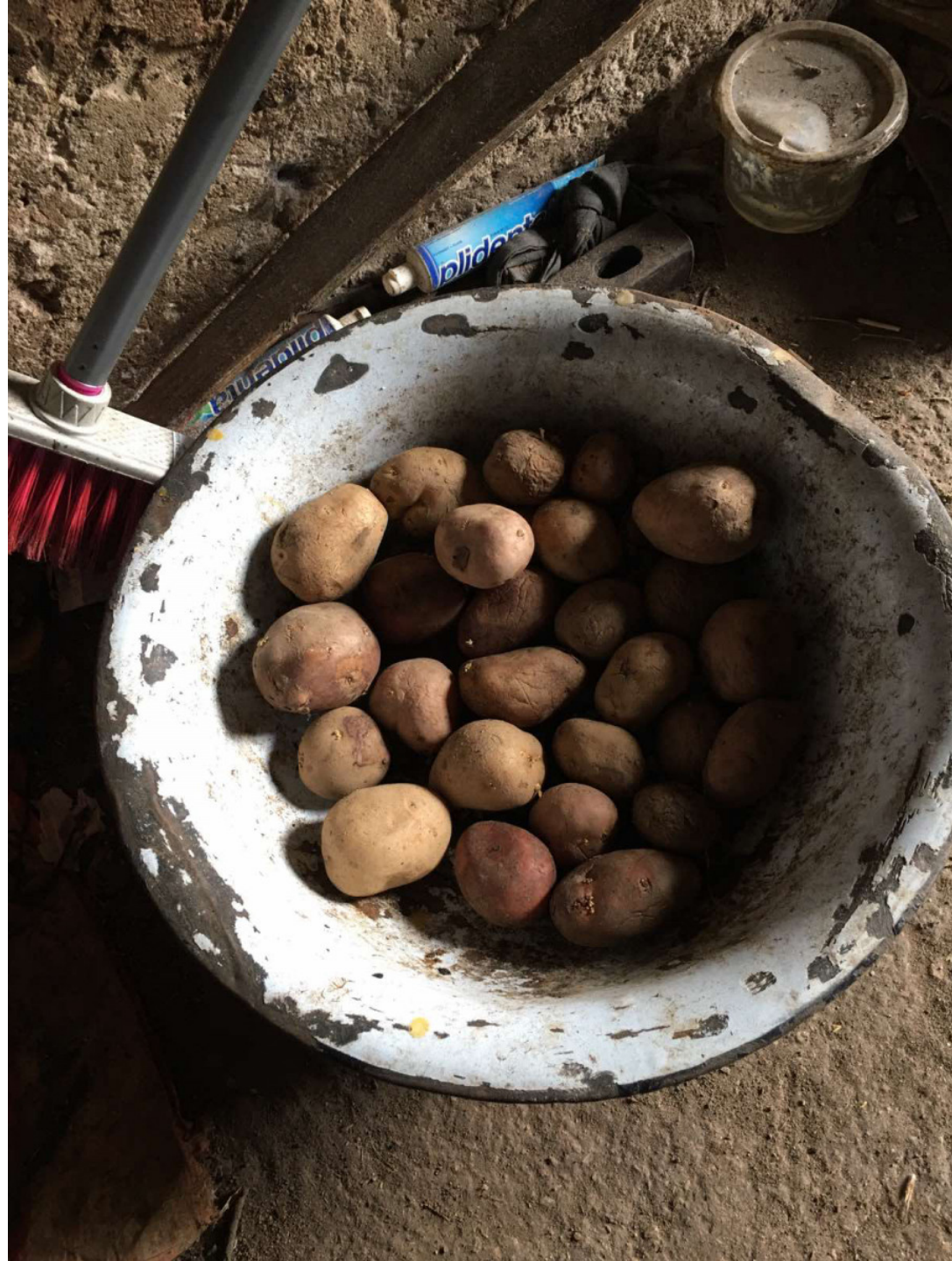

**Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2022. – Agencije za elektroničke medije.*

